

Ed.

663. Breytingartillögur

[73. mál]

við frv. til 1. um varnir gegn mengun sjávar.

Frá samgöngunefnd.

1. Við 1. gr. Greinin orðist svo:

Tilgangur laga þessara er að vernda hafið og strendur landsins gegn mengun sem stafar frá skipum, loftförum, pöllum eða öðrum mannvirkjum á sjó og frá landstöðvum af völdum olíu og annarra efna, sem talin eru upp í fylgiskjali 1, og stofnað getur heilsu manna í hættu, skaðað lifandi auðlindir hafsins og raskað lífríki þess, spillt umhverfinu eða truflað lögmæta nýtingu hafsins.

2. Við 2. gr. Greinin orðist svo:

Lög þessi ná yfir alla starfsemi skipa, loftfara, palla og annarra mannvirkja á sjó og starfsemi í landi sem hefur eða getur haft í för með sér mengun sjávar í mengunarlögsögu Íslands og stranda landsins, sbr. 1. gr. Undanþegnar lögum þessum eru aðgerðir sem nauðsynlegar eru til þess að vernda mannlíf eða tryggja öryggi skipa, loftfara, palla og annarra mannvirkja á sjó eða landi, svo og mengun sökum óviðráðanlegra atvika, veðurofsa eða annarra náttúruhamfara.

3. Við 3. gr. Greinin orðist svo:

Í lögum þessum hafa eftirfarandi orð og orðasambönd þá merkingu er hér greinir:

1. Það er „mengun“ þegar örverur, efni og efnasambönd valda óæskilegum og skaðlegum áhrifum á heilsufar almennings, röskun lífríkis eða óhreinun lofts, láðs eða lagar. Mengun tekur einnig til óþæginda vegna ólyktar, óbragðs, hvers konar hávaða og titrings, geislunar og varmaflæðis.
2. „Losun“ merkir að vísitandi er hleypt í sjóinn fljótandi eða föstum efnum sem falla frá við eðlilega starfrækslu.
3. „Úrkast“ merkir allt það sem ekki er losun, þ.e. að efnum eða hlutum er vísitandi fleygt í sjóinn frá skipum, loftförum, pöllum eða öðrum mannvirkjum á sjó, þar með talið að sökkva skipum, loftförum, pöllum eða öðrum mannvirkjum í sjó.
4. Eftirfarandi telst hvorki „losun“ né „úrkast“:
 - a. að koma fyrir efnum eða hlutum í sjó í öðrum tilgangi en að farga þeim,
 - b. að úrgangsefni eða önnur efni, sem beinlínis stafa frá rannsóknum eða nýtingu jarðefna í eða á hafsbotni, berist í sjóinn en um slíkar rannsóknir og nýtingu skal ráðherra setja sérstakar reglur ef ástæða þykir til.
5. „Sérhafsvæði“ merkir hafsvæði sem tiltekna reglur um varnir gegn mengun sjávar gilda um, svo sem vegna sérstakra umhverfisaðstæðna, í samræmi við gildandi alþjóðasamninga um varnir gegn mengun sjávar sem Ísland er aðili að.
6. „Hafnarsvæði“ merkir það umráðasvæði á sjó og landi sem hafnaryfirvöld á hverjum stað annast og skilgreint er í hafnarreglugerð.
7. „Mengunarlögsaga Íslands“ er það hafsvæði sem nær yfir innsævi, landhelgi og efnahagslögsögu Íslands og landgrunn Íslands.

8. „Mengunartjón“ merkir tjón eða skaða sem hlýst af mengun sjávar hvar sem slík mengun kann að eiga sér stað og af hvers konar völdum sem hún stafar. Mengunartjón tekur til kostnaðar vegna ráðstafana til að koma í veg fyrir tjón, frekara tjón eða skaða sem hlýst af slíkum ráðstöfunum.
9. „Bráðamengun“ merkir mengun sjávar sem verður skyndilega og krefst tafarlausra hreinsunaraðgerða.
4. Við 4. gr. Upphaf 1. mgr. orðist svo:
„Olía“ merkir í lögum þessum vökvakennd olúefni o.s.frv.
5. Við 5. gr.
 - a. Upphaf 1. mgr. orðist svo:
„Lýsi“ merkir í lögum þessum allar tegundir feitmetis o.s.frv.
 - b. 2. mgr. orðist svo:
Losun lýsis eða grútar í sjó er óheimil á innsævi.
 - c. 4. mgr. orðist svo:
Óheimilt er að setja til sjávar óhreinsað vinnsluvatn nema með leyfi Siglingamálastofnunar ríkisins.
6. Við 6. gr.
 - a. Upphaf 1. mgr. orðist svo:
„Fljótandi efni“ merkir í lögum þessum vökva sem o.s.frv.
 - b. 4. mgr. falli brott.
7. Við 7. gr. 1. mgr. orðist svo:
„Sorp“ merkir í lögum þessum alls konar matarleifar, úrgang frá vistarverum og óvinnsluhæfan rekstrarúrgang, þar með taldar umbúðir farms, að undanskildum ferskum fiski og fiskúrgangi, sem til falla við eðlilega starfsemi skipa, palla og annarra mannvirkja á sjó og þarf stöðugt eða öðru hvoru að losna við.
8. Við 8. gr.
 - a. Upphaf 1. mgr. orðist svo:
„Skolp“ merkir í lögum þessum frárennsli eða o.s.frv.
 - b. 2. mgr. orðist svo:
Samgönguráðherra er heimilt að setja reglur um losun á skolpi í sjó frá skipum, pöllum og öðrum mannvirkjum á sjó.
9. Við 9. gr. Á eftir orðunum „er samgönguráðherra heimilt“ komi: ef þörf krefur.
10. Við 10. gr.
 - a. 1. mgr. orðist svo:
Einstaklingum og fyrirtækjum, er annast dreifingu og sölu á olíu, er skylt að taka við olíuúrgangi frá skipum og frá starfsemi í landi, einum eða í samvinnu við einstaklinga eða fyrirtæki, er til þess hafa leyfi samgönguráðherra, og tryggja viðunandi eyðingu.
 - b. 3. og 4. mgr. falli brott.
 - c. Við bætist ný mgr. er orðist svo:
Samgönguráðherra skal setja nánari reglur um móttöku olíuúrgangs frá skipum í höfnum í þeim tilgangi að skip verði ekki fyrir ótilhlýðilegum tögum vegna losunar olíuúrgangs í land.
11. a. 13. gr. orðist svo:
Allt úrkast efna eða hluta í hafið er óheimilt án leyfis Siglingamálastofnunar ríkisins, sbr. þó 4. mgr. þessarar greinar.

Við veitingu leyfis til að kasta efnunum eða hlutum í hafið skal taka mið af eðli þeirra og magni og aðstæðum á losunarstað.

Ef um er að ræða úrgang eða efni, önnur en dýpkunarefni, sem hafa svo nokkru nemi efni þau sem upp eru talin í fylgiskjali 1 skal eigi veita heimild til að kasta þeim í hafið nema í neyð enda sé heilsu manna annars stofnað í hættu og engin önnur hagkvæm lausn fyrir hendi.

Heimilt er án leyfis að kasta dýpkunarefnum í hafið nema í þeim séu í verulegum mæli (meira en 0,1%) efni sem talin eru upp í fylgiskjali 2.

Kostnaður við eftirlit með úrkasti í hafið greiðist af leyfishafa.

- b. Fyrirsögn IV. kafla verði: Úrkast efna í hafið.
12. Við 14. gr. 1. mgr. orðist svo:
Óheimilt er að brenna úrgangsefni eða önnur efni á hafi úti, hvort sem er frá skipum, pöllum eða öðrum mannvirkjum, án leyfis Siglingamálastofnunar ríkisins.
13. Við 15. gr. Greinin falli brott.
14. Við 18. gr. Í stað orðanna „og skal þá sveitarstjórn“ komi: og skulu þá hafnaryfirvöld.
15. Við 20. gr. Orðin „með reglugerð eða í einstökum tilvikum“ falli brott.
16. Við 21. gr. Greinin orðist svo:
Eigendur skipa eða skipstjórnarmenn og eigendur eða rekstraraðilar vinnu- og borpalla á sjó og fyrirtækja í landi skulu tafarlaust tilkynna Siglingamálastofnun ríkisins eða öðrum viðkomandi yfirvöldum um alla losun eða úrkast, sem lög þessi ná til, í hafið í mengunarlögsögu Íslands.
17. Við 22. gr. 2. másl. greinarinnar orðist svo: Siglingamálastofnun ríkisins leitar aðstoðar Landhelgisgæslu Íslands, hafnaryfirvalda, Hollustuverndar ríkisins, Geislavarna ríkisins, Náttúruverndarráðs og annarra opinberra aðila sem samgönguráðherra fullgildir til að framfylgja ákvæðum þessarar greinar, eftir því sem við á.
18. Við 24. gr. Greinin orðist svo:
Í þeim tilgangi að treysta framkvæmd laganna er samgönguráðherra heimilt að setja í reglugerð nánari ákvæði um búnað skipa, palla, annarra mannvirkja á sjó og fyrirtækja í landi til varnar gegn mengun sjávar af völdum olíu, sbr. þó 9. gr., og enn fremur með hvaða hætti reglubundið eftirlit með þessum búnaði skuli fara fram.
Við setningu reglna um mengunarvarnir vegna olíumengunar frá landstöðvum og samkvæmt heimild í 9. gr. skal haft samráð við heilbrigðismálaráðherra eða menntamálaráðherra eftir því sem við á.
Samgönguráðherra skal, að höfðu samráði við heilbrigðismálaráðherra og menntamálaráðherra, setja reglur um flokkun eiturefna og annarra hættulegra efna sem notuð eru til mengunarvarna samkvæmt lögum þessum.
Samgönguráðherra er heimilt, að höfðu samráði við heilbrigðismálaráðherra, að setja frekari reglur um söfnun og eyðingu úrgangsolíu.
19. Við 25. gr. Greinin orðist svo:
Eftirlit og framkvæmd laga þessara og reglugerða, sem settar verða samkvæmt þeim, er í höndum Siglingamálastofnunar ríkisins, með aðstoð þeirra aðila sem tilgreindir eru í 2. másl. 21. gr. Kostnaður af reglubundnu eftirliti með mengunarvarna-búnaði greiðist úr ríkissjóði en annar kostnaður af eigendum búnaðarins.
Samgönguráðherra annast framkvæmd eftirtalinna alþjóðasamninga um varnir gegn mengun sjávar:
1. Alþjóðasamþykkt frá 12. maí 1954 um varnir gegn óhreinun sjávar af völdum olíu, með breytingum frá 1962 og 1969.

2. Alþjóðasamningur frá 15. febrúar 1972 um varnir gegn mengun sjávar vegna losunar úrgangsefna frá skipum og flugvélum (Óslóarsamningurinn).
3. Alþjóðasamningur frá 29. desember 1972 um varnir gegn mengun hafsins vegna losunar úrgangsefna og annarra efna í það (Lundúnasamningurinn).
4. Samningur frá 4. júní 1974 um varnir gegn mengun sjávar frá landstöðvum (Parísarsamningurinn).
5. Alþjóðasamningur frá 2. nóvember 1973 um varnir gegn mengun frá skipum (MARPOL).

Um aðra mengun sjávar en þá, sem kveðið er á um í lögum þessum, fer samkvæmt lögum nr. 109/1984, um hollustuhætti og heilbrigðiseftirlit, og lögum nr. 117/1985, um geislavarnir.

20. Við 30. gr. 2. mgr. orðist svo:

Heimilt er þó að hafnarstjóri geri sekt fyrir losun eða úrkast frá skipi á hafnarsvæði sínu enda sé brot viðurkennt og hafi ekki valdið meiri háttar tjóni, svo og að bætur skv. 15. gr. séu greiddar eða trygging sett fyrir greiðslu þeirra. Heimild þessi er takmörkuð við sektir allt að 40 000 króna enda játist sökunautar undir þessa ákvörðun og greiði sektina þegar í stað.